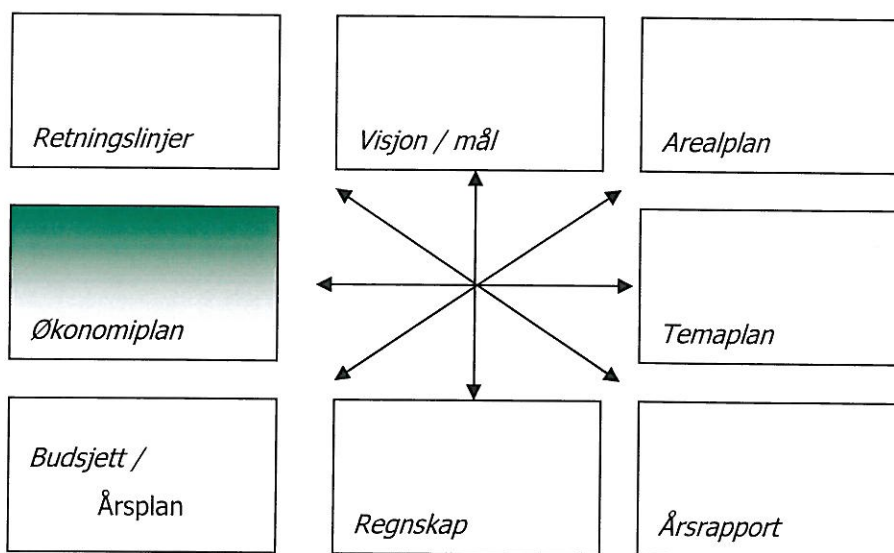

Kommuneplan for Flatanger Kommune

Økonomiplan 2012 - 2015

Vedtatt av Flatanger kommunestyre den 15.6.2011 i sak PS 31/11

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	s. 3
2.	Om virksomheten	s. 3
2.1	Dagen situasjon/utviklingstendenser	s. 3
2.2	Vesentlige momenter som påvirker vår økonomiske utvikling	s. 5
2.3	Totalt omstillingsbehov	s. 9
3.	Framtidige utfordringer	s. 10
3.1	Fellesutgifter, stab, støtte	s. 10
3.2	Oppvekst og kultur	s. 10
3.3	Helse, sosial og omsorg	s. 11
3.4	Næring, miljø og teknisk	s. 11
4.	Mål	s. 12
4.1	Visjon og mål for kommunens virksomhet	s. 12
4.2	Mål som er styrende for den økonomiske utvikling	s. 14
5.	Planlagte endringer/tiltak	s. 16
5.1	Investeringsbudsjettet	s. 16
5.2	Driftsbudsjett	s. 17
5.2.1	Viktige forutsetninger	s. 17
5.2.2	Tiltak med økonomisk konsekvens	s. 18
5.3	Økonomiplan drift 2012 – 2015, talldel	s. 20

1. INNLEDNING

I følge kommunelovens § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen er en del av kommuneplansystemet, med kommuneplanens strategidel som overordna dokument.

I følge kommuneloven skal økonomiplanen:

- Vedtas en gang i året – en rullerende plan
- Omfatte minst de fire neste budsjettår
- En realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.
- For hvert enkelt år settes opp i balanse utg/innt.
- Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet skal integreres i økonomiplanleggingen.

Kommuneplanen inneholder bl.a. konkrete tiltak til prioriteringer. Dette med utgangspunkt i prioriterte tiltak slik de fremkommer i de ulike etaters strategiplaner.

Økonomiplanen skal synliggjøre økonomiske konsekvenser av tiltak som skal settes i verk, og gi uttrykk for kommunestyrets prioriteringer. Planen bør også angi mål for kommunens økonomiske utvikling de nærmeste åra.

2. OM VIRKSOMHETEN

2.1 Dagens situasjon/utviklingstendenser

Kommunen har de siste åra hatt balanse i regnskapet. Dvs. en drar ikke med seg et akkumulert underskudd som må inndeckes i kommende år. I 2008 hadde en imidlertid en kraftig tæring på tidligere oppsparte midler, mens en i 2009 og 2010 kunne foreta en avsetning.

Netto negativt driftsresultat for 2008 var på ca 5,7 mill kr., noe som utgjorde 6,9% av driftsinntektene. I 2009 og 2010 ble det igangsatt en rekke innsparingstiltak.

I 2009 og 2010 kunne vi notere oss et positivt netto driftsresultat på h.h.v kr. 3,478 mill, noe som utgjorde 3,8% av brutto driftsinntekter og kr.1,706 mill, noe som utgjorde 1,9% av brutto driftsinntekter. En vesentlig forklaring på positivt resultat i 2009 var finansiering av drift gjennom merverdiavgift fra investeringer. Positivt resultat i 2010 kan tilskrives mindreforbruk i enhetene. Videre kan overskuddene i begge år tilskrives politisk valgt avdragsutsettelse, og ekstraordinære skjønnsmidler/ettårstiltak. Uten dette ville resultatet for 2010 ha vært vel kr. 3 mill lavere – altså tilsvarende merforbruk og et negativt netto driftsresultat på ca. kr. 1, 3 mill.

Regnskapstall 2003 - 2010. Beløp i hele 1000 kr.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rammetilskudd	36 621	36 660	37 577	40 289	40 330	41 363	47 170	47 025
Skatteinntekter	15 124	14 422	15 029	16 152	15 777	16 019	16 462	17 863
Regnskapsmessig undersk./(-)/oversk.	1 152	1 285	1 509	1 422	383	0	2 638	977
Langsiktig lånegjeld pr 31.12	45 864	45 980	48 478	53 534	69 055	78 390	77 043	71 964

Finansielle nøkkeltall, 2010 (2009-tall i parentes) (Foreløpige kostratall pr. 15.3.2011)

	Flatanger	Kommunegruppe 06	Kommuner i N.T.
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,2 (4,9)	2,2 (3,3)	4,0 (4,4)
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,9 (3,8)	3,6 (5,5)	2,3 (2,5)
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	220,6 (213,3)	180,7 (175,4)	190,5 (181,2)
Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter	13,2 (16,7)	24,5 (22,5)	13,3 (11,8)
Frie inntekter i kr. pr innbygger	58.510 (57.638)	54.533 (54.741)	37 638 (36.085)
Netto lånegjeld i kr. pr innbygger	59.318 (59.816)	47.323 (49.590)	50.402 (45.117)

I de to siste driftsår har kommunen greid å bygge opp disposisjonsfondet, til å utgjøre kr. 5,645 mill pr. 31.12.2010, mens vi i 2008 brukte ca kr. 4,5 mill av samme fond.

Det er ikke noe mål i seg selv at kommunen skal opparbeide fond,- inntektene skal brukes til produksjon av tjenester til innbyggerne. Det er likevel viktig å ha en liten reserve for å møte uforutsette behov eller svingninger i inntekter/ utgifter. Det er også gunstig å ha en opparbeidet reserve som kan legges inn i utbyggingsprosjekter, slik at en ikke må lånefinansiere alle tiltak.

Gapet mellom lovens minimum og økonomisk ramme er ikke stort, men kan gi plass for politiske prioriteringer. Det er viktig med en bevisst avklaring av lovens minimum, slik at lokalpolitikeren gis mulighet for å utnytte et politisk handlingsrom.

Virkingen av endring i folketall, alderssammensetning i befolkningen, og endringer i inntektssystemet til kommunene, medfører at kommunen pr. i dag ikke har et aktivitetsnivå som står i stil til inntektene. Endringer i vektlegging av ulike parametre som danner grunnlag for utmåling av rammetilskudd for kommunene, har gjort at Flatanger kommune nå kommer enda dårligere ut over inntektssystemet som gjelder f.o.m 2011 enn de kriterier som ble lagt til grunn i det gamle inntektssystem. Dette skyldes i all hovedsak at andelen av unge innbyggere i kommunen er sterkt fallende.

De siste 5 år har vi hatt følgende endring i befolknings sammensetningen:

Aldersgruppe	1.1.2006	1.1.2011	% endring
0 – 5 år	82	41	<i>Nedgang på 50%</i>
6 – 15 år	173	154	<i>Nedgang på 11%</i>
16 – 66 år	716	699	<i>Nedgang på 2,4%</i>
67 – 79 år	133	141	<i>Økning på 6%</i>
80 +	70	74	<i>Økning på 5,7 %</i>
Totalt	1174	1109	<i>Nedgang 5,5%</i>

Altså; Rask endring i befolkningsutvikling/-sammensetning, med tilhørende inntektssvikt, gir oss store utfordringer m.h.t. å endre virksomheten/tjenester/tjenestenivå i raskt nok tempo i forhold til kravet om budsjettbalanse.

2.2. Vesentlig momenter som påvirker vår økonomiske utvikling:

Befolkningsutvikling:

Innbyggertall, inkludert kjønns og alderssammensetning, påvirker i stor grad kommunens tilgang til frie inntekter gjennom rammeoverføringer. Samtidig gir dette oss til stadighet en utfordring m.h.t. å kunne tilpasse tjenestenivået i forhold til "etterspørselen". Som et eksempel kan en her nevne; Hvordan tilpasse tjenestenivået i barnehage og skole ved en nedgang i fødselstallet, samt tilpasse tjenestenivået i omsorgssektoren ved en økning av antall personer med omsorgsbehov?

Utvikling folketall og antall fødte, pr. 31.12. hvert år:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Folketall	1254	1244	1221	1205	1174	1168	1138	1134	1104	1109
Ant. fødte	20	12	7	12	13	4	8	5	5	5

Befolkningsframskrivning:

År, folketall pr. 01.01. 2004 og 2008 og 2010, registrert og prognoser SSB for 2020, 2030

	2004	2008	2010	2020	2030
Prognose, "minst optimistisk"	1221	1138	1104	972	854
Prognose, "mest optimistisk"	1221	1138	1104	1015	969

Alderssammensetning, fremskrevet pr. 01.01., SSB, "middels prognose"

År	I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-90 år+
2010	1104	50	156	68	621	219
2015	1025	46	114	55	588	222
2020	964	48	83	50	545	238
2030	871	51	84	32	422	282

Prognosen viser her en sterk nedgang i antall barn i skolepliktig alder, samt tilsvarende økning i antall eldre. Dette kombinert med en generell befolkningsnedgang, fører til at antall personer i yrkesaktiv alder har en vesentlig nedgang. Dette kan i neste omgang skape vesentlige rekrutteringsvansker til jobber både i privat næringsliv og offentlig tjenesteyting.

Antall ansatte:

En stor andel av kommunens driftsutgifter er knyttet til lønn. Tabell viser årsverksutvikling i kommunen de siste år:

Antall avtalte årsverk i kommunen ekskl. lange fravær og antall sysselsatte (SSB)

	Årsverk	Sysselsatte
2006	111,9	163
2007	116,6	177
2008	113,5	168
2009	111,5	164
2010	106,8	158

Utviklingen viser at vedtatte føringer lagt inn i budsjett-/årsplan- vedtak blir satt ut i livet. Siden 2007 er det gradvis gjennomført effektiviseringstiltak som har redusert lønnsbudsjettet årlig med ca. kr. 4 mill i 2010-kroner.

Prioritering av ressursbruk

Prosentfordeling av nettoutgifter til de ulike kommunale driftsenheter de siste 4 år:

	2007	2008	2009	2010
HA 0, Sentrale styringsorganer	2,3%	2,5%	2,3%	2%
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte	10,5%	10,7%	10,6%	9,8%
HA 2, Oppvekst, kultur	28,1%	27,6%	27,6%	27,4%
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg	44,0%	43,6%	45,6%	46,7%
HA 4, Næring, miljø, teknisk	13,5%	14,0%	12,2%	12,5%
HA 5, Kirkelige formål	1,7%	1,6%	1,7%	1,6%
	100%	100%	100%	100%

Kommentar:

I forhold til gj.snitt i de siste driftsår kan en i 2010 se følgende utvikling:

Stabil utvikling/ingen endring: Oppvekst/kultur og kirkelige formål.

Svak nedgang: Fellesutgifter, stab, støtte og næring, miljø og teknisk

Stereke nedgang: Sentrale styringsorganer

Svak økning: Helsevern, sosiale tjenester, pleie/omsorg.

Skjønnsmidler tildelt fra Fylkesmannen

Som tidligere nevnt, kan de siste års tildelte skjønnsmidler fra Fylkesmannen, både når det gjelder ettårskompensasjon og ekstraordinære midler, forklare at kommunen de siste to år har hatt et mindreforbruk. Dette er kompensasjonsordninger som vil falle bort, og kommunen må således rigge sin økonomiske drift i tråd med ordinære inntekter over inntektssystemet og kommunale avgifter/gebyrer.

Utvalgte nøkkeltall 2010, kilde: KOSTRA (Foreløpige tall pr. 15.3.2011)

	<i>Flatanger</i>	<i>Gj.snitt Kommunegr. 06</i>	<i>Gj.snitt Nord- Trøndelag</i>
<i>Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år i kroner, barnehager</i>	<i>54.865</i>	<i>30.285</i>	<i>14.231</i>
<i>Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring (202, 214, 215, 222, 223), pr innbygger 6-15 år</i>	<i>111.552</i>	<i>129.885</i>	<i>91.346</i>
<i>Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner, kommunehelsetj.</i>	<i>2.803</i>	<i>3.669</i>	<i>1.958</i>
<i>Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner, pleie – og omsorgstjenesten</i>	<i>22.537</i>	<i>24.665</i>	<i>13.468</i>
<i>Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år, kroner</i>	<i>1.838</i>	<i>2.176</i>	<i>1.791</i>
<i>Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barneverntj., kroner</i>	<i>1.739</i>	<i>6.952</i>	<i>5.617</i>
<i>Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr innb.</i>	<i>9.475</i>	<i>9.360</i>	<i>3.950</i>
<i>Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr barn i kommunal barnehage</i>	<i>186.788</i>	<i>142.722</i>	<i>133.749</i>
<i>Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223) pr elev, kroner</i>	<i>137.586</i>	<i>129.646</i>	<i>92.877</i>
<i>Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester, kroner</i>	<i>172.690</i>	<i>189.623</i>	<i>176.595</i>
<i>Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon pr kommunal plass, kroner</i>	<i>846 762</i>	<i>866 531</i>	<i>815 137</i>
<i>Brutto driftsutgifter i kr pr km kommunal vei og gate</i>	<i>45.143</i>	<i>70.026</i>	<i>77.865</i>

Kommentar: Sammenlignet med kommunegruppe 6 (dvs. kommuner som er "lik" Flatanger) kan en se at det er først og fremst innenfor drift av barnehager en innehar en høyere netto driftsutgift i Flatanger. (Utgjør i underkant av 1 mill kr. i forhold til snitt i sammenlignbare kommuner – kommunegruppe 6.) Samtidig har vi en betydelig lavere driftsutgift pr. km kommunal vei enn sammenlignbare kommuner. (Utgjør i overkant av 1 mill kr. i forhold til snitt i sammenlignbare kommuner – kommunegruppe 6.)

Nye reformer/oppgaver til kommunene:

Det knyttes stor usikkerhet med hensyn til ressursbruk og kostnadsdekning i forbindelse med overføring av nye lovpålagte oppgaver til kommunene. Enkelte reformer, slik som

samhandlingsreformen, vil dessuten betinge et utstrakt kommunesamarbeid for å kunne løse alle mål.

Kapitalkostnader, knyttet til rentenivå, avdragstid, lånegjeld:

Utvikling av kommunes langsiktige lånegjeld (1000 kroner)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Langsiktig lånegjeld pr. 31.12.	45.980	48.478	53.535	69.055	78.390	77.043	71.964

Her ser vi at gjeldsutviklingen var relativt stabil fram til 2007. Etter dette har det vært en relativt sterk vekst i kommunens langsiktige lånegjeld. Imidlertid hadde vi en relativt betydelig nedgang i 2010 i forhold til 2009. En endring i rentenivået på 1% innehar en økonomisk konsekvens totalt på netto ca. kr. 600.000.

Statens bevilgning av frie inntekter til kommunene:

Endringer fra og med 2011 i inntektssystemet for kommunene har bl.a. medført endring i vektlegging av de ulike parametre som danner grunnlag for utmåling av utgiftsutjevningen i rammetilskuddet. For Flatanger gir dette negative utslag. I forbindelse med utmåling av utgiftsutjevningen blir det ut fra ulike kriterier beregnet kostnadsindeks. En kostnadsindeks på verdi 1 betyr at utmålingen blir i tråd med landsgjennomsnittet. Blant annet på grunn av at barnehagetilskuddet f.o.m. 2011 legges inn i rammeoverføringen, samt at vi får lavere kostnadsindeks for skole, gjør at kostnadsindeksen totalt går ned fra 1,529569 i 2010 til 1,370378 i 2011. Lav andel av unge Flatangeringer, spesielt i aldersgruppen 0 – 5 år er hovedforklaringen. Dette fører til at vi opplever en realnedgang i kommunens frie inntekter på tross av et stabilt folketall i forhold til hva som ble lagt til grunn for kommuneoppgjøret for 2010.

I forbindelse med innføring av nye kriterier i inntektssystemet fra og med 2011 har staten delvis kompensert for raske endringer i utmålingen av kommunens frie inntekter gjennom inntektsgaranti – INGAR. For 2011 utgjør denne kr. 1,285 mill. Etter benyttede KS-prognoser skal denne gradvis trappes ned til kr. 0,-. Årlig nedgang er kalkulert til ca kr. 400.000,-.

Inne i de frie inntektene ligger også Fylkesmannens disponering av sine statlige skjønnsmidler. For 2011 utgjør dette kr. 1,6 mill kroner. Av dette utgjør kr. 985.000 en "ettårs- kompensasjon" som er et resultat fra en tidligere omlegging av inntektssystemet. Dette er et skjønnsstilskudd som Fylkesmannen har som intensjon å fase helt ut. I tillegg mottok vi i 2010 og i 2011 et ekstraordinært skjønnsstilskudd fra Fylkesmannens tilbake midler på kr. 800.000,- hvert år.

I 2011 har kommunen et trekk i statlig rammetilskudd på kr. 1.955.000 (nettovirkning) som følge av at vi har en privat grunnskole i kommunen.

Oppsummering:

Forutsatt at dagens folketall og alderssammensetningen ikke endres i kommunen kan vi således forvente en ytterligere årlig inntektsnedgang i kommunens frie inntekter på 2,3 mill. kroner over en 4- års periode. Når i tillegg budsjett for 2011 legges med bruk av ca. 1,369 mill i fond, samt saldering med øvrig fondsbruk og avdragsutsettele, kan en konkludere med at dagens årlige kostnadsnivå på drift ligger ca kr. 4 mill for høyt i forhold til forventede inntekter, hvis ikke kommunen iverksetter tiltak som øker inntektene/reduserer kostnadene (se eget punkt 2.3).

Aktiv innsats for å bedre befolkningsutviklingen i kommunen er ut fra dette sentralt i forhold til inntektssystemet.

Nærværsutvikling:

Nærværsutvikling i hele kommunen samlet

2006	2007	2008	2009	2010
93%	88,8%	89,1%	89%	90,6%

Som tabellen viser, har vi hatt en forbedring i jobbnærværsutviklingen i 2010 i forhold til de siste år forut. I forhold til 2009 var det en nedgang i sykefraværet i 2010 på 14,5%. Vi har imidlertid ikke nådd målsettingen i eksisterende IA-plan med et jobbnærvær på 92,5% (nytt forslag fra IA-arbeidsgruppa er nå et jobbnærvær på 93,5%). Klarer en å øke jobbnærværet til 93,5% i snitt, viser beregninger at kommunen årlig kan spare ca. kr. 0,55 mill.

Ressurskrevende brukergrupper:

Flatanger kommune innehar et sammensatt bilde av ressurskrevende brukergrupper på lik linje med andre kommuner. I en folkefattig kommune, som Flatanger, innehar en imidlertid stor utfordring med hensyn til å utnytte "stordriftsfordeler" i utvikling av tjenestetilbudet innenfor dette område. Dette på grunn av at brukergruppen er sammensatt, men få brukere med samme tjenestebehov.

2.3 Totalt omstillingsbehov

Prognoser på inntektsutvikling og underdekning hvis ikke tiltak settes ut i livet. Her legges KS-inntektsprognoser til grunn (altså at forutsetninger lagt med utgangspunkt i dagens befolknings sammensetning m.v.), samt at en forutsetter at driftsnivå lagt i 2011 budsjett videreføres.

Tabell i 1000- kroner, 2011-kroner

	2012	2013	2014	2015
<i>Skatt på inntekt og formue (eks eiendomsskatt)</i>	16 041	16 041	16 041	16 041
<i>Rammetilskudd eks, INGAR og skjønn</i>	49 480	49 480	49 480	49 480
<i>INGAR</i>	886	530	186	0
<i>Skjønn, flerårig</i>	635	635	635	635
<i>Andre statlige refusjoner/premieavvik</i>	626	626	626	626
<i>Eiendomsskatt på 2011-nivå</i>	856	856	856	856
<i>Sum inntekter (eks. kommunale avgifter og gebyr)</i>	68 524	68 168	67 824	67 638
<i>Netto driftskostnad i 2011 budsjett, Uten bruk av disp. fond til drift</i>	-71 818	-71 818	-71 818	-71 818
<i>Opphør, avdragsutsettelse</i>	- 440	- 440	- 440	- 440
<i>Helårsvirkning av "halvårstiltak" (innsparing) 2011</i>	310	310	310	310
<i>Virkning av at ikke "barnehagefond" til drift</i>	- 195	- 195	- 195	- 195
<i>Sum netto driftsnivå uten tiltak</i>	-72 143	-72 143	-72 143	-72 143
<i>Omstillingsbehov/Underdekning uten tiltak</i>	- 3 619	- 3 975	- 4 319	- 4 505

3. Framtidige utfordringer

I kommunens årsmelding angir hver virksomhet framtidige utfordringer med utgangspunkt i lokale utviklingstrekk, lokale vedtatte mål og planer, lover og forskrifter og sentrale føringer ellers. Utfordringene legger derfor føringer på kommunal drift, og endringsbehov.

Framtidige utfordringer for hovedansvarsområdene slik de fremkommer i årsmelding for 2010:

3.1 Fellesutgifter, stab, støtte:

- Sikre og gjennomføre god økonomistyring og driftstilpasning i forhold til stadig trangere økonomiske rammer/budsjett
- Sette mål/tiltak ut i livet i h.h.t. kommuneplanens samfunnsdel
- Kompetansekartlegging
- IA-arbeid, oppnå økt jobbnærvær
- Bedre intern- og eksterninformasjon
- Gi rom for ledelsesutvikling og økt kompetanse
- Revidering av økonomireglement
- Lukke avvik etter arkivtilsyn
- Implementere og utvikle skolesekretærfunksjonen
- Ferdigstille og implementere IK-system på systemnivå
- Etablere en felles forpliktende plan med Fylkesmannen i forbindelse med økonomisk omstilling

3.2 Oppvekst og kultur

- Synkende barnetall, økte forventninger til tjenestekvalitet/tilpassa tjenester og reduserte økonomiske rammer både innenfor barnehage, skole, SFO og musikk- og kulturskole.
- Tilfredsstille kompetansekravene til undervisningspersonell etter hvert som det blir færre ansatte og økte kompetansebehov.
- Videreutvikle og iverksette handlingsplaner og prosedyrer for å ivareta det psykososiale læringsmiljøet.
- Den administrative organiseringen ved Lauvsnes skole bør opp til vurdering.
- Gjennomføre restaureringen av Vangan barnehage slik at vi får en barnehage tilpassa ny barnehagepedagogikk, og som samtidig tilfredsstiller kravene m.h.t. miljøretta helsevern.
- Fullføre oppgraderingen av bok- og mediasamlingen for bedre kunne tilfredsstille kravene til både skolebibliotek og folkebibliotek.
- Opprette nye lavterskeltilbud innen folkehelseområdet.
- Avklare museets framtid.
- Opprettholde og videreutvikle dagens tilbud innen kulturområdet.

3.3 Helse-, sosial- og omsorg.

- Økonomistyring innenfor de ulike tjenesteområder. Nivå på tjenester må ses i forhold til de økonomiske rammer som er stilt til rådighet – rammene må være realistiske. Endring i brukerbehov medfører krav om økte resurser.
- Samhandlingsreformen; Gjennomføring av samhandlingsreformen og evt. konsekvenser av denne for Flatanger kommune. Ett av hovedgrepene i meldingen om reformen er å utvikle en ny fremtidig kommunerolle, slik at kommunene i større grad enn i dag kan oppfylle ambisjonene om forebygging og innsats tidlig i sykdomsforløpet. Samhandlingsreformen legger til grunn at den forventede behovsveksten i en samlet helse- og omsorgstjeneste i størst mulig grad må finne sin løsning i kommunene. Kommunen må rustes opp og gis insitamenter til å fremme god helse, øke den enkeltes mestringsevne, forhindre sykdomsutvikling og begrense innleggelse i sykehus. Reformen drøfter hvordan et tilstrekkelig befolkningsgrunnlag er ønskelig og til dels nødvendig for å sikre at oppgavene kan løses på egnet måte. Det er forutsatt at kommunen selv vurderer om de er i stand til å levere disse tjenestene på egenhånd, eller i samarbeid med andre kommuner. Innenfor en del fagområder er det svært stabilt, men også svært sårbart i forbindelse med sykdom, ferier, fravær og i perioder med stort arbeidspress.
- Organisasjonsutvikling; Gjennomføring av ulike prosjekter med involvering av ansatte. Gjennomføring av intern kompetanseheving.
- Forebyggingsperspektivet, generelt i befolkningen og forebyggende arbeid mot eldre hjemmeboende. Dette er en gruppe som vil øke med årene fremover og det vil være mye penger å spare på at denne gruppen kan bo hjemme så lenge som mulig. Utrede og vurdere etablering av Frisklivssentral.
- Utfordringer innen sosialtjenesten – tendens til at en ser dette med gjeldproblematikk som økende. Spenning til utvikling på strømutfgifter. Også utfordring knyttet til arbeidsinnvandring og press på boligmarkedet.
- Barnevern – Vurdering av organisering og ressursbruk av barnevernstjenesten ut fra at den har blitt såpass krevende. Jobbe med å få lukket avvike som er påpekt.
- Hvordan Flatanger kommune skal forhold seg til Samkommunen innenfor ulike aktuelle samarbeidsområder.
- Økte behov fra brukerne med bevissthet rundt sine rettigheter.
- Omsorgsplan 2015; Dekker hele livsløpet og er en satsing for alle brukere av omsorgstjenesten uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming (omfatter 4 hovedsatsingsområder som årsverk, omsorgsplasser, demensplan 2015 og kompetanseløftet 2015).
- Rekruttering av tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft.
- Langvarig overbelegg ved Flatanger pleie- og omsorgstun, samtidig med vedvarende økt press i hjemmebasert omsorg. Dimensjonering og prioritering av plasser og tjenestetilbud.

3.4. Næring, Miljø og Teknisk

Det må utarbeides nye strategier for hovedansvarsområdet med klare mål, serviceerklæringer, planer for vedlikehold og ENØK. Dette for å tilpasse bemanningen til de gitte oppgaver, få en bedre målstyring og tid til ledelse og utviklingsoppgaver.

Avsette nok stillingsressurs til føring av lovpålagt matrikkelføring og adressering av bygg og plan for å ta etterslepet på oppmålingssaker.

Driftskostnadene har økt på alle områder og særlig gjelder det innkjøp av håndverks- og maskin-innleie og energi. Dette gjelder særlig på de største byggene og vi har fått en dreining av midlene fra de tradisjonelle driftsområdene på teknisk til bygg.

Vi stort etterslep på nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringsoppgaver på bygg og særlig kommunale veger. Det må avsettes mer midler for å rette opp dette og de bør vurderes å lånefinansiers rehabilitering til veg f.eks forsterkning og asfaltering.

Det må utarbeides plan som synliggjør hvordan vi skal komme i mål med utdanningsreformen til deltidskorpset (ca. kr. 45' pr. deltaker – 12 stk).

Øke inntektsnivåene for å beholde nåværende bemanning i etaten.

4. Mål

4.1 VISJON OG MÅL FOR KOMMUNENS VIRKSOMHET

(I h.h.t. gjeldende kommuneplan)

Visjon:

“Flatanger – Aktivt og åpent”

Overordna mål:

I løpet av planperioden skal folketallet stabiliseres og økes ved å:

- Utnytte lokale fortrinn for næringsutvikling
- Fremstå som en helhetlig reiselivskommune
- Fokuserer på alle tiltak som fremmer bolyst

Plantema:

Mål for omdømme, kultur, folkehelse og bolyst

Hovedmål:

Utvikle et attraktivt lokalsamfunn slik at en oppnår stabilt folketall, og en normal alders- og kjønnsfordeling i befolkningen.

Delmål:

- Flatanger skal være et åpent og inkluderende samfunn preget av toleranse og raushet
- Videreutvikle lokalsamfunnet slik at alle opplever trygghet og trivsel
- I Flatanger skal vi arbeide for økt likestilling i alle samfunnsfunksjoner slik at all kompetanse blir tatt i bruk til det beste for lokalsamfunnet, og som bidrag til å innfri kvinners forventninger ved valg av bosted.
- Sikre tilgang på attraktive boliger for ungdom og tilflyttere
- Økt fokus på tilrettelegging for aktivt friluftsliv og varierte kultur- og idrettsaktiviteter for å fremme psykisk og fysisk helse.
- Flatanger skal være et samfunn hvor den enkelte oppmuntres til aktivt å utvikle sine evner og interesser, og engasjerer seg til det beste for lokalsamfunnet.
- Økt fokus på positiv markedsføring.

Mål for næringsutvikling og sysselsetting

Hovedmål:

Videreutvikle et aktivt og variert næringsliv som den viktigste forutsetningen for å nå kommunens hovedmålsetting

Delmål:

- Økt fokus på å dyrke fram en gründerkultur gjennom tidlig innsats
- Opprettholde samla produksjon og sysselsetting i landbruket på dagens nivå
- Videreutvikle oppdrettsnæringa til fortsatt å være i forkant m.h.t. kvalitet og lønnsomhet
- Støtte utvikling og nyskaping i reiselivet
- Styrke formidling av kultur og lokalhistorie som del av reiselivstilbudet

Mål for internasjonalisering

Innflyttere fra utlandet skal oppleve Flatanger som et åpent og inkluderende samfunn hvor de får brukt sine ressurser og får lyst til å bli.

Mål for arealstrategier

- Gjennomføre regelmessig revidering av arealplanen. I en tidlig fase i arealplanprosessen legges det opp til en breiest mulig debatt om kommunens overordna arealpolitikk.
- Sikre aktivt bruk av kulturlandskapet som ressurs for rekreasjon, reiseliv og landbruk
- Dyrka og dyrkbar jord skal i utgangspunktet ikke brukes til annet enn jordbruksformål.
- Ved behandling av utbyggings saker som omfatter nedbygging eller omdisponering av dyrka mark, skal alltid alternativer utredes og vurderes
- Kommunen skal bidra til å ivareta reindriftsnæringas behov for egne reinbeitearealer
- Kommunen har følgende rekkefølge på prioritering når det gjelder utbygginger som berører dyrka jord, dyrkbar jord eller kulturlandskap:

- 1) Offentlige utbyggingsformål – mindre streng holdning
- 2) Næringsvirksomhet utenom landbruk
- 3) Boligbygging
- 4) Fritidsbebyggelse – svært streng holdning

Mål for kommunens utvikling innen natur og miljø.

- Naturen i Flatanger skal ivaretas slik at den også i framtida kan være vårt viktigste fortinn for tilflytting, reiseliv, og næringsetablering
- Ivareta naturmiljøet i nærområdene som den viktigste ressursen i det forebyggende helsearbeidet

Mål for kommunen som samarbeidspartner

Utvikle et forpliktende samarbeid med nabokommuner og kompetansemiljøer for å sikre framtidig tjenestekvalitet, rekruttering og utvikling av attraktive arbeidsplasser.

Kommunen som organisasjon

Hovedmål

-Visjonen aktiv og åpen gir retning for all aktivitet internt i kommuneorganisasjonen.

Delmål

- **Være en åpen organisasjon som bygger på:**
- demokrati og gjennomsiktighet
- offentlighet, ytringsfrihet og varslingskultur
- kunne navigere ved hjelp av dialog med brukere, innbyggere og samarbeidspartnere
- å søke drivkrefter for å utvikle organisasjonen

- **Søke å inneha kompetente medarbeidere som er:**
- selvstendige kunnskapsmedarbeidere
- myndiggjort i lys av fag, erfaringer, holdninger, verdier, delegasjon og tillit
- selve forutsetningen for å skape tillit
- forvalter sine ressurser til organisasjonens beste
- initierer utvikling

- **Inneha et helhetlig og utfordrende lederskap som bygger på:**
- helhet - samspill mellom politisk og administrativt lederskap
- helhet - administrativt lederskapssamarbeid på tvers
- utfordrende – delegere og myndiggjøre gjennom å utfordre, stille krav og støtte
- utfordrende invitere medarbeidere og tillitsvalgte til medledelse

4.2 Mål som er styrende for den økonomiske utvikling

Med utgangspunkt i vår kommuneplan og statlige føringer er det i de ulike etater satt en rekke utviklingsmål. Her envises det til foreliggende strategiske planer.

Med tanke på den økonomiske utvikling, og behov for tilpasning, har vi to hovedretninger vi kan velge mellom:

- Opprettholde og videreutvikle et kommunalt tjenestetilbud, som gjør kommunen attraktiv som bosted og næringsetablering. Her vil en forventet befolkningsvekst føre til at kommunens frie inntekter vil øke..
- For å bringe den kommunale økonomi i balanse redusere det kommunale tjenestenivå i takt med reduserte inntekter.

Den ene utviklingsretningen kan sies å være offensiv, den andre passiv. En foreslår her en strategi som har i seg "noe" i begge tilpasninger. For å kunne opprettholde et levende lokalsamfunn på minimum dagens nivå er vi nødt til å satse på tiltak som bidrar til positiv befolkningsutvikling. For å klare dette er vi nødt til å skaffe oss økonomisk handlefrihet. Samtidig er vi nødt til å dimensjonere våre tjenester med hensyn til kvalitet (nivå), og hvor i kommunen tjenestene skal gis.

Uansett, slik som tidligere beskrevet, er kostnadssiden i kommunen i stor grad relatert til lønn. Derfor må mål og tiltak i stor grad rettes mot dette.

Hovedmål:

Innen utløpet av planperioden oppnå et årlig positivt netto driftsresultat med en drift som oppfyller krav satt lov, forskrift og sentrale føringer.

I henhold til denne plan vil kommunen gjennom omfordelinger/innsparingstiltak, innførsel av eiendomsskatt for hele kommunen, samt bistand i en overgangsperiode med statlige skjønnsmidler, bringe økonomien til et "bærekraftig" nivå.

Delmål:

1. Kommunens langsiktige lånegjeld skal ikke øke innenfor neste 4-års driftsperiode. Dvs. at årlig låneopptak, sammenholdt med foretatte låneavdrag, ikke skal medføre at langsiktig gjeld øker i planperioden. Investeringer som i etterkant av gjennomføring medfører inntektsøkning, eller utgiftsbesparelse, og således forventes å være lønnsomme, kan likevel gjennomføres selv om dette medfører økt langsiktig lånegjeld.
2. I løpet av planperioden skal ressursinnsatsen målt i antall kommunale årsverk reduseres med minimum 2,5 innenfor dagens tjenesteområder. (Stillinger knyttet til spesielle prosjekt eller stillinger finansiert med øremerkede midler inngår ikke i beregningsgrunnlaget.) Dette skal søkes gjennomført uten at det gjennomføres overtallighetsoppsigelser i organisasjonen.
3. Før en foretar faste nyansettelser i ledige stillingshjemler skal saken vurderes samlet av rådmannens ledergruppe. Følgende skal vurderes med utgangspunkt i stillingsanalyse og kravspesifikasjon:
 - Kan en gjennom interne/tverrsektoriell tilpasning legge hele eller deler av oppgavene over i andre stillingshjemler? (Hvis ja: Forutsetter drøftelser med ansatte/tillitsvalgte.)
 - Har vi ansatte som har fortrinnsrett ut fra AML § 14.2, eller behov for tilrettelegging ut fra helsemessige årsaker AML § 4-6?
 - Er det mulighet for sammenslåing av deltidsstillinger, kontra vesentlige ulemper for arbeidsgiver?
 - Har vi ansatte som har meldt ønske om utvidet stilling, jfr. HTA kap 1 §2, pkt. 2.3.1, 2.ledd?I ledighet i stillingshjemler som i vesentlig grad arbeider med ikke lovpålagte oppgaver, skal saken vurderes politisk før en foretar nyansettelse.
4. Nedgang i tjenestebehov skal fortrinnsvis medføre tilsvarende relative nedgang i nettokostnad for den samme tjeneste, hvis ikke spesielle forhold skulle tilsi noe annet.
5. Innehar kommunen et merforbruk i netto driftsutgifter i en tjeneste/funksjon i forhold til gjennomsnitt for kommunegruppe 06 i KOSTRA-statistikken på over 10%, skal tjenesten/funksjonen underlegges en nærmere analyse som presenteres politisk. I tillegg til analysen skal det også legges fram en konsekvensvurdering forutsatt at driftsnivået skal bringes ned på gjennomsnittlig nivå for kommunegruppe 06.
6. Jobbnærværet skal i løpet av planperioden økes til minimum 93,5% i organisasjonen som helhet.
7. Øke kommunens inntekter gjennom bl.a. å utvide eiendomsskatteordningen til å gjelde hele kommunen så snart som mulig og forøvrig legge stor vekt på andre mulige inntektskilder.
8. Føringer lagt i revidert kommuneplan, skal implementeres i kommunens øvrige planlegging og valg av tiltak. Dette for å fremme kommuneplanens hovedmålsetting.

5. Planlagte endringer/tiltak

5.1 Investeringsbudsjett

Mål: Kommunens langsiktige lånegjeld skal ikke øke innenfor neste 4-års driftsperiode. Dvs. at årlig låneopptak, sammenholdt med foretatte låneavdrag, ikke skal medføre at langsiktig gjeld øker i planperioden. Investeringer som i etterkant av gjennomføring medfører inntektsøkning, eller utgiftsbesparelse, og således forventes å være lønnsomme, kan likevel gjennomføres selv om dette medfører økt langsiktig lånegjeld.

Dette betyr at årlig lånefinansierte investeringer ikke skal overstige ca kr. 4 mill pr. år i snitt. Alle nedenforstående prioriterte investeringstiltak er kommunal kostnad etter evt. statstilskudd til enøk og omsorgsboliger og forutsatt lånefinansiert. Dvs. det er ikke funnet rom for at drift kan finansiere investeringene. All merverdiavgift knyttet til investeringene forutsettes overført fra driftsregnskapet over til investeringsregnskapet.

Forutsetninger:

I løpet av 2011 legges strategi og tiltaksplan for å møte nye utfordringer i pleie- og omsorgssektoren som følge av tiltak knyttet til samhandlingsreformen, samt vedvarende overbelegg i sektoren. I denne plan må en således ta høyde for investeringer i bygningsmasse i 2012. Total kostnad 12 mill, hvorav 50% finansieres gjennom statlige ordninger.

I løpet av 2011 legges strategi og tiltaksplan for rehabilitering/nyinvesteringer på eksisterende kommunale veier.

Økonomiplan investeringer 2012 – 2015

Beløp i hele 1000 kr 2011-prisnivå.

Tekst	2012	2013	2014	2015
Tilpasning skole	500			
Veg		1000	1000	1000
ENØK	500	500	500	500
Bygningsinvestering PO-tun	12000			
Uteområder		1000		
Rehab. bygg/indusriområder			1500	2000
Sum investeringer	13000	2500	3000	3500
Finansiering:				
Kommunalt låneopptak	7000	2500	3000	3500
Statlig finansiering/tilskudd	6000			
Sum finansiering	13000	2500	3000	3500

- Gir et gjennomsnittlig låneopptak på kr. 4 mill pr år i perioden, som tilsvarer årlig nedbetaling av lånegjeld.

5.2 Driftsbudsjett

5.2.1 Viktige forutsetninger

5.2.1.1 Skatteinntekter og rammetilskudd.

Skatt og rammetilskudd ses normalt i sammenheng, da endringer i skatteinntekter i forhold til forutsatt, til en viss grad kompenseres gjennom rammetilskuddet.

I økonomiplanen er skatt og rammetilskudd sett i sammenheng, og det er forutsatt full kompensasjon for eventuell skattesvikt. Det er videre forutsatt stabilt folketall. Det er ikke tatt høyde for realvekst i kommunens inntekter. En har benyttet foreliggende KS-prognose for å estimere inntektsnivået i planperioden.

I 2011 budsjettet mottar en inntektsgaranti i forbindelse med omlegging av inntektssystemet (INGAR) på i alt kr. 1.285.000. Dette er en garanti som gradvis får sin nedtrapping. Dette er det tatt hensyn til.

En forutsetter at kommunen etablerer en økonomisk omstillingsplan, med utgangspunkt i føringer i denne plan, med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Denne vil være forpliktende både for kommune vedr. å bringe økonomien i balanse i løpet av 4- års perioden, samt utmåling av skjønnsmidler i overgangsperioden fra Fylkesmannens side.

5.2.1.2 Inntekt på kommunale gebyrer og avgifter samt eiendomsskatt

En forutsetter også en indeksregulering av kommunale gebyrer i tråd med pris-/kostnadsutvikling.

Økonomiplanen forutsetter at en fra og med 2012 innfører eiendomsskatt for hele kommunen. 2011 må i såfall benyttes til takseringsarbeid. Kostnaden til dette, ca kr. 1 mill forutsettes finansiert med disposisjonsfond.

5.2.1.3 Renter og avdrag på lånegjeld

Det er beregnet en gjennomsnittlig lånerente på 3,5% i planperioden. Etter omstrukturering, der bla. nedbetalingstiden på lånegjeld ble strukket, innehar nå kommunen ca. 60% av lånemassen på flytende rente, resterende på fastrenteavtaler med varierende binding.

5.2.1.4 Andre kostnader

En henviser her til tabell 3 med kommentarer som gir føringer på ressursbruk.

Som en ser er enkelte foreslåtte tiltak gjennom kommunens strategiske planer prioritert ned. Prioriterte tiltak angir i økonomiplanen en retning i kommunens tilpasning i henhold til angitt mål under økonomiplanens driftsbudsjett.

I økonomiplanen ligger en rekke usikkerhetsmomenter som kan medføre at en under veis må prioritere annerledes. Dette blir ytterligere konkretisert i årsplan/budsjett.

I denne sammenheng nevnes at en her forutsetter at reformer/pålegg som for eksempel samhandlingsreformen, fullfinansieres av staten gjennom rammeoverføringer/øremerkede tilskudd.

5.2.2 Tiltak med økonomisk konsekvens:

Eiendomsskatt (Hovedansvarsområde 8)

Fra og med 2012 innføres eiendomsskatt for hele kommunen. (Vedtatt av kommunestyret i sak 27/11.)

2011 må i benyttes til takseringsarbeid. Kostnaden til dette, ca kr. 1 mill forutsettes finansiert med disposisjonsfond (i 2011).

Kalkulert utvikling, beløp i 1000-kroner:

	2012	2013	2014	2015
Skatt på verk og bruk	856	856	856	1070
Skattesats verk og bruk	4 promille	4 promille	4 promille	5 promille
Resterende av kommune	1500	2250	3000	3750
Skattesats resterende	2 promille	3 promille	4 promille	5 promille
Sum eiendomsskatt	2356	3106	3856	4820

Økt innsats helse- og omsorg (Hovedansvarsområde 3)

Må ses i sammenheng med planlagt utbygging/kapasitetsøkning på Pleie og omsorgstun. En forutsetter at kommunen blir tilført ekstra midler i forbindelse med innfasing av samhandlingsreformen. Kostnader og inntekter knyttet til samhandlingsreformen blir holdt utenom denne plan. Økt nettokostnad i planperioden på kr. 400.000 pr. år. (Kr. 400.000 pr år i hele planperioden)

Økt innsats vei (Hovedansvarsområde 4)

Må ta igjen kapitalslit over flere år. Kombineres med rehabilitering (se investeringsbudsjett) og økt årlig vedlikehold. Økt nettokostnad i planperioden på kr. 400.000 pr. år. (kr. 400.000 pr år i hele planperioden)

Reduksjon i antall årsverk (Kan påvirke alle hovedansvarsområder)

I løpet av 4-års perioden skal en ha en oppnå en reduksjon på årlig 2,5 årsverk ressursinnsats innenfor dagens funksjoner/oppgaveløsning. (Se mål) Kostnadsreduksjon innen utgangen av planperioden perioden, kr. 1.125.000 pr år. (Kr. 200.000 i 2012, Kr. 400.000 i 2013, Kr. 700.000 i 2014, Kr. 1.125.000 i 2015)

Strukturendring/organisering tilbud innen oppvekstetat (Hovedansvarsområde 8)

Måloppnåelse her betinger at en må kjøre prosesser på:

- Grad av kjøp av skoleplasser i nabokommuner
- Hvor i kommunen tjenestetilbud skal gis
- Organisering av tjenestetilbud

Kostnadsreduksjon innen utløpet av planperioden: Kr. 600.000 pr. år
(Kr. 200.000 i 2012, kr. 300.000 i 2013, kr. 450.000 i 2014, kr. 600.000 i 2015)

Reduksjon sykefravær (Påvirker alle hovedansvarsområder)

Gjennom effektivering av tiltak satt i IA-plan oppnå et gjennomsnittlig jobbnærvær på 93,5%. Kostnadsreduksjon innen utløpet av planperioden: Kr. 500.000 pr år. (Kr. 250.000 i 2014, kr. 500.000 i 2015)

Innsparing ENØK (Hovedansvarsområde 4)

Gjennom optimal drift av anlegg, samt effekt av ENØK-investeringer, oppnå en kostnadsreduksjon på innen utløpet av planperioden på kr. 200.000 pr. år.
(Kr. 100.000 i 2013, kr. 200.000 i 2014, kr. 200.000 i 2015)

Innsparing drift av kommunale bygninger, pga salg av enheter (Hovedansvarsområde 4)

Gjennom avhendelse av kommunal bygningsmasse oppnå en kostnadsreduksjon på drift innen utløpet av planperioden på kr. 200.000 pr år.
(Kr. 100.000 i 2013, kr. 200.000 i 2014, kr. 200.000 i 2015)

Økte utleieinntekter (Hovedansvarsområde 4)

Gjennom ny utleie av lokaler og arealer oppnå en inntektsøkning innen utløpet av planperioden på kr. 200.000 pr. år.
(Kr. 100.000 i 2012, for resterende år kr. 200.000 pr år)

Organisering av renholdstjenesten (Hovedansvarsområde 4)

Gjennom endring av organisering og nivå på tjenesten, oppnå en kostnadsreduksjon innen utløpet av planperioden på kr. 100.000 pr. år.
(Kr. 100.000 pr år i hele perioden)

Drift av eiendomsskatteordningen (Hovedansvarsområde 1)

20% ressurs avsettes til drift av ordningen. Gir i løpet av planperioden en kostnadsøkning på kr. 100.000 pr år.
(Kr. 100.000 pr år i hele perioden)

Økt kostnad barnevern (Hovedansvarsområde 3)

Endring organisering, del av interkommunalt samarbeid. Økt kostnad fra og med 2012 pr. år på kr. 200.000.

”Ekstraordinært” skjønn – omstilling i h.h.t. forpliktende plan mellom kommune og Fylkesmann. (Hovedansvarsområde 8)

Forutsetter omstillingsplan i samarbeid med Fylkesmann i Nord-Trøndelag. Der skjønnsnivået i en overgangsperiode økes, under forutsetning av at kommuneøkonomien bringes til et ”bærekraftig nivå” i løpet av en 4-års periode. Dette er skjønnsmidler som kommer i tillegg til Fylkesmannens tildeling som ”flerårige tiltak”.

Planen forutsetter følgende skjønnsmiddelutmåling, ekstraordinært, i h.h.t plan:

2012: Kr. 2,5 mill

2013: Kr. 1,9 mill

2014: Kr. 1,1 mill

2015: Kr. 500.000

”Sikringsbestemmelse”(Hovedansvarsområde 8)

Denne økonomiplan er identisk med ”forpliktende plan” mellom kommune og Fylkesmann. I forbindelse med dette settes en ”sikringsbestemmelse” som går ut på følgende:

I planperioden sikres Flatanger kommune mot negative endringer i statens utmåling av frie inntekter til kommunen. Dette betyr at skulle forutsetningene som er lagt til grunn i denne plan med hensyn til utmåling av kommunens frie inntekter ikke holde, skal dette i planperioden kompenseres gjennom utmåling av skjønnsmidler.

5.3 Økonomiplan drift 2012 -2015. Tall i 1000-kroner – 2011 prisnivå

	2012	2013	2014	2015
<i>Skatt på inntekt og formue, eks eiendomsskatt</i>	16 041	16 041	16 041	16 041
<i>Eiendomsskatt</i>	2 356	3 106	3 856	4 820
<i>Rammetilskudd eks. INGAR og skjønn</i>	49 480	49 480	49 480	49 480
<i>INGAR</i>	886	530	186	100
<i>Skjønn, flerårig - "fast"</i>	635	635	635	635
<i>Andre statlige refusjoner, kompensasjoner renter</i>	731	731	731	731
<i>Pensjon/premieavvik</i>	-105	-105	-105	-105
<i>Ekstra skjønn i h.h.t. forpliktende plan</i>	2 500	1 900	1 100	500
<i>Sum Hovedansvar 8 (Inntektssiden eks kom. Avg/gebyr)</i>	72 524	72 318	71 924	72 202
<i>Nettokostnad hovedansvarsområder:</i>				
<i>HA 0, Sentrale styringsorganer</i>	-1 404	-1 404	-1 404	-1 404
<i>HA 1, Fellesutg., stab, støtte</i>	-6 353	-6 353	-6 353	-6 353
<i>HA 2, Oppvekst, kultur</i>	-19 888	-19 788	-19 638	-19 488
<i>HA 3, Helse, omsorg mv</i>	-30 956	-31 156	-31 156	-31 156
<i>HA 4, NMT</i>	-7 355	-7 155	-6 955	-6 955
<i>HA 5, Kirkelige formål</i>	-1 018	-1 018	-1 018	-1 018
<i>Tiltak som er tverrsektorielle:</i>				
<i>Reduksjon sykefravær (Jfr. IA-plan)</i>			250	500
<i>Reduksjon 2,5 årsverk (Fordelt i organisasjon)</i>	200	400	700	1 125
<i>Nettokostnad innenfor Ho 9, renter, avdrag, anvendelse:</i>				
<i>Renter</i>	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
<i>Avdrag</i>	-4 273	-4 323	-4 363	-4 393
<i>Fond, avsetning (-)/bruk (+)</i>	523	479	13	-1 060
<i>Totalt nettokostnad</i>	-72 524	-72 318	-71 924	-72 202
<i>Driftsresultat</i>	0	0	0	0
<i>Netto driftsresultat</i>	-523	-479	-13	1 060